

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 57 (2)

IZDAN 1. AVGUSTA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1130.

Firma F. Ullmann, G. m. b. H. Zwickau i/Sa.

Način za napravo negativov originalov, ki svetlobo ne propuščajo, kot predloge za kopiranje za fotolitografijo.

Prijava z dne 18. marca 1921.

Velja od 1. novembra 1922.

Prvenstvena pravica z dne 7. januarja 1920. (Nemčija).

Dosedaj je bilo samo mogoče, uporabiti negative za tisk na Offsetovem stroju brez kontrernega pretiska. Negativ se je kopiral na majhne cinkove ali aluminijaste plošče po znanem kromatovem beljakovinastem načinu v zvezi s tiskarske barvo.

Spisi in risbe se kazale na malih cinkovih oziroma aluminijevih ploščah pravilno gledano podobo, to se pravi, one se bile s pravo podobo pripravne le za tisk na Offsetovi tiskalnici, potem ko so bili posnetki od malih plošč sestavljeni za velik pretisk. Ako smo torej hoteli tiskati izdajo z navadno tiskalnico, za kamenotisk ali s cinkovo rotarijo, potem smo morali uvrstiti kontrerni pretisk, da so se prikazale slike in spisi kot podobe v ogledalu. Vsled pretiska in kontrernega pretiska izgubijo pa originali, ki jih moramo pomnožiti, bistveno na razločnosti.

Iznajdba omogoči, da napravimo negative tako, da so uporabni kot direktne kopirne predloge brez pretiska, tako za strojne plošče kamenotiska, kakor tudi za Offsetovo tiskalnico.

Novi način obstoja v tem, da prenesemo, daleč pod 1/100 mm kot dihljaj tanko kromatoloidovo plast na ploščo, ki je že opremljena od spodaj z zlitvino. Po razvoju in, ko smo napravili na plošči ostalo plast neprodorno za svetlobo, polijemo to plast z želatinovo zlitvino in, ko se je posušila, jo ločimo od plastinega nosileca. Ločena plast oziroma negativ brez steklene plošče, ki je nosila plast,

se uporabi sedaj kot kopirna predloga za strojno ploščo.

Iz tega imamo sledeče koristi:

1.) Zamoremo delati, ne da bi uporabljali dolgotrajni pretisk kopije kovinskih plošč na pretiskalni papir in potem pretisk na plošče Offsetovega stroja. S pomočjo odvzetih negativov, lahko kopiramo direktno na strojne plošče.

2.) Ako odpade steklena plošča kot nosilec plasti, je omogočeno, da uporabljamo odvzeti negativ na desni in levi strani kot kopirno predlogo, tako da lahko s pomočjo strojne plošče poljubno kopiramo sliko, ali podobo kot v ogledalu, to se pravi, da je mogoče uporabiti odvzeti negativ tako za tiskalnico Offsetovega stroja, kakor tudi za direktne tiskarske plošče oziroma kamenotisk.

En način tehnične izpeljave te iznajdbe je v naslednjem opisan:

Položimo dve ravni stekleni plošči eno vrh druge tako, da ležijo strani, ki so določene, da se jih polije z zlitvino, obrnjene na venkaj, in jih stisnemo skupaj (s pomočjo spon). Plošče potem potopimo z njihovimi štirimi stranicami v rastopino kaučuka, tako da nastane na ploščah 0.25 cm. širok rob iz kaučuka in se prevlečejo prerazni robovi obeh steklenih plošč z fino gumijeno kožo. Nato potopimo to dvojnato ploščo popolnoma v čebelnj vosek, kateri je raztopljen n. pr. v tetraklorovem ogljiku. Dvojnata plošča se prevleče z gladko, kot steklo čisto voščeno plastjo. Nato potopimo posušeno dvojnato ploščo

v posodo v kateri se nahaja 3% kolodium in nekaj kapljic ricinovega olja ter jo potem postavimo da se posuši. Ko so se plošče posušile, jih ločimo in nato polivamo z kromatkoloidovo rastopino. Nadaljno obdelovanje plošče je isto, kot enostavne steklene plošče brez spodnje zlitvine. Posušeno ploščo polijemo z vodo želatinovo rastopino, kateri so dodali nekaj kapelj glicerina. Ko je to polivanje dovršeno, položimo stekleno ploščo na mrzlo podlogo, da se želatina hitro strdi. Sušimo pa z gorkim zrakom. Negative lahko v suhem stanu retuširamo, v kolikor ne retuširamo raje na kovinastih ploščah. Nato prerežemo plast na kaučukovih robovih in potegnemo negativ raz stekleno ploščo. Negative prirežemo na pravilno velikost in jih šablonsko prilepimo na polo, ki je za svetlobo neproderna. Pri tem postopamo, kakor pri pretisku, odrežemo hvatač z razdelilne pole in, v kolikor se tiče knjigotiskarskih del, izrežemo tudi posamezne strani iz črnega papirja, prilepimo izrezano polo najbolj na ravno ležečo in od spodaj razsvetljeno stekleno ploščo in prilepimo obrezane negative v zato

določena okna. To polo položimo na strojno ploščo, polito s kromatovo rastopino in jo obdelujemo kakor pretisk, ozoraje se na hvatač. Polo z negativnimi stranmi prilepimo izven slikinega lica nalahko na strojno ploščo, in nasprotno, na ogledalovo ploščo kopirnega okvira. Po končanem kopiranju odvezujemo negative, razdelilno polo pa lahko nadalje uporabljamo. Hočemo pa uporabljati Offsetov ali navadni ploskovni tiskarki stroj, potem si izberemo negative tako, kakoršni tiskarski način želimo. Pri obeh izpeljavah dobimo originalu popolnoma enake kopije z zgoraj omenjenimi prednostimi.

PATENTNI ZAHTEVEK:

Način za napravo negativov originalov, kateri ne pripuščajo prodiranja svetlobe, kot kopirne predloge za fotolitografijo, označen s tem, do so barvani kromat-koloidovi negativni vloženi med tanke plasti, ki svetlobo prepuščajo in katere na eni strani omogočijo, da odvezujemo negative raz plastin nosilec, na drugi strani pa izenačijo kromat-koloidov relief.